



## Öğrenci Başarısını Desteklemede Bir Yol: Öğrenci Koçluğu

Fatih Kalçık\*<sup>a</sup>

### Makale Bilgisi

*DOI:*

*Makale Geçmişi:*

Geliş

Düzeltilme

Kabul

*Keywords:*

koçluk, öğrenci

koçluğu, mentörlük, danışmanlık,

rehberlik.

*Makale Türü:*

### Öz

Bu çalışmanın amacı, öğrenci koçluğu eğitimi almış uzmanların konuyla ilgili algısını ortaya koyarak öğrenci koçluğunu tanıtmaktır. Çalışmada nitel araştırma desenlerinden biri olan olgubilim çalışması kullanılmıştır. Çalışma grubunu amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme ile belirlenmiştir. Yedi farklı şehirde görev yapan, uluslararası öğrenci koçluk belgesi olan 12 öğrenci koçu çalışma grubunu oluşturmuştur. Araştırmanın verileri uzman görüşü alınarak hazırlanmış yarı yapılandırılmış görüşme formuyla elde edilmiştir. Verilerin analizinde NVivo nitel veri analiz programı kullanılmış ve betimsel analiz yapılmıştır. Araştırmada öğrenci koçluğunu tanımlamaya dair farklı kavramlar ortaya çıkmış olmakla beraber genel manada öğrenci koçunun bir yol arkadaşı olduğu, öğrenciyi eğitim süreçlerinde desteklediği, öğrenci koçluğunda belli ilkelerin olduğu, öğrencinin kişisel gelişimi ve başarısını artırmasında çok yönlü faydalarının olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Çalışmada öğrenci koçluğu uygulamalarında dikkat edilmesi gereken unsurlar hakkında önerilere de yer verilmiştir.

## A Way to Support Student Achievement: Student Coaching

### Article Information

*DOI:*

*Article History:*

Received

Revised

Accepted

*Keywords:*

coaching, student coaching,

mentoring, counseling,

guidance.

*Article Type:*

### Abstract

The purpose of this study is to introduce student coaching by revealing the perceptions of the student coaching educated specialists. In the study, one of the qualitative research designs was used. The study group was determined by sampling from purposeful sampling methods. Twelve certified student coaches who work in seven different created the study group. The data of the study were obtained by semi-structured interview form prepared with the help of expert opinion. In the analysis of the data, NVivo qualitative data analysis program was used and descriptive analysis was conducted. Different concepts of defining student coaching emerged in the research, moreover, it was found that in general terms, student coaching is a companion to the student coaching process, there are certain principles in student coaching, and it has versatile benefits in enhancing the personal development and success of the students. In the study, the factors to be considered in student coaching practices were also presented.

\*İlgili Yazar: fatihkalcik@hotmail.com

<sup>a</sup> Yüksek Lisans Öğrencisi, Bartın Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bartın, Türkiye, <https://orcid.org/0000-0001-9131-7369>

## Giriş

Dünya’da tüm insanlar ve toplumlar meydana gelen olaylardan daha hızlı haberdar olmakta ve birbirlerinden bu anlamda daha fazla etkilenmektedirler. Bu durumda dünyanın genel özelliklerine göre yaşantılarını kurgulayamayan toplumlar ciddi sorunlarla karşılaşabilmektedirler (Özkan, 2009, 114). Bu nedenle toplumu oluşturan tüm bireyler eğitilmeli ve düşünmeye sevk edilmelidir. Çünkü düşünme, insanı diğer canlılardan farklı kılan ve karşılaştığı problemleri kolayca çözebilmesini sağlayan, kendisi ve toplumun gelişimine katkı sağlayan önemli bir özelliktir (Semerci, 2003, 64). Toplumun diğer fertleri gibi düşünmeyi öğrenen öğrencilerin de ne istediğini, kendinin ve toplumun gelişimi için ihtiyaçlarının ne olduğunu kestirebilmesi söz konusu olacaktır. Bu manada eğitimciler önemli görevler düşmektedir. Bir öğrenci koçunun görevi de; karmaşıklaşan şehir yaşamlarındaki öğrencilerin, çevreye ve yaşantıya uyum sürelerini azaltarak başarıyı daha çabuk yakalamalarına destek olmaktır (Öz, 2013, 202). Böylece öğrenci koçluğu öğrencinin kendini tanımasına, sahip olduğu donanımsal kaynaklarına ulaşip bu kaynaklarını doğru şekilde kullanmasına, kendi yaşantısı ile alakalı sorumluluk alıp daha mutlu bir yaşam sürmesine olanak tanıyacaktır (Yazır Özgür, 2012, 9). Öğrenci koçluğunun, hedef kitlesi gelişim evresinin en önemli basamağını tırmanan ergen olması nedeniyle diğer koçluk türleri içerisinde özel bir yer tuttuğu söylenebilir (Öz, 2013, 25). Bu koçluk türleri Öz’e (2015, 25) göre Şekil 1 de gösterildiği gibidir.



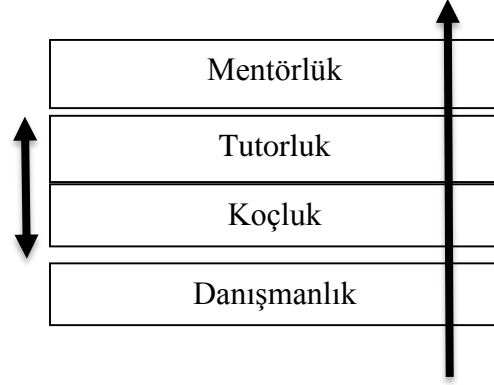
**Şekil 1.** Koçluk Türleri

Öğrenci koçu özünde öğrencinin kendisi ile ilgili farkındalığını artırarak öğrenim süreçlerinde özellikle 13 yaşından büyük bireylere eğitsel manada destek sağlayan bir hizmettir (Bölükbaş Orujov, 2012, para. 1). Öğrenci koçu, öğrencinin başarısı için hedeflere ulaşması adına onu destekler, bunun için onun öğrenme motivasyonunu yükselterek, öğrencinin akademik anlamda uğraşlarının sonuca ulaşması için öğrenciye ve içsel donanımlarına odaklanarak öğrenci ve ailesi ile beraber öğrencinin motivasyonunu artırıcı destek çalışmaları ortaya koyar (Damaş, 2010, 31). Destekleyici koçlukta temel özellikler şunlardır; danışanın sorularına yanıtlarını bulabilmeleri için güçlü sorular sormak, sorunlarını kendisinin çözebileceğine dair cesaret vermek ve özgüven oluşturarak motivasyon sağlamak, kendi öğrenmesinde ve çeşitli konularda sorumluluk almasını sağlamaktır (Damaş, 2010, 29). Burada hedef, bireyin genel amacını tespit etmek ve bu doğrultuda yine bireyin imkânlarının ve potansiyelinin geliştirilmesini sağlamaktır.

Bu kapsamda öğrenci koçunun hedef kitlesinin özellikleri nedeniyle sahip olması gereken bir takım beceri ve değerler söz konusudur. Bunlar Yazır Özgür’e (2012, 13) göre;

- 1- Karşılıklı saygı, sevgi ve güven içerisinde iletişim kurabilmek,
- 2- Öğrenci koçunun empati kurabilmesi için duygusal yeteneğinin yüksek olması,
- 3- Öğrencilerin her durumda tam ve bütün olduğuna, başarıyı yakalayabileceğine inanmasıdır.

Öğrenci koçlarının koçluk ile alakalı alanlarda ve genel kültür olarak da kendilerini eğitmeye ve geliştirmeye devam etmeleri için yaşam boyu öğrenme kavramını prensip edinmeleri gerekmektedir. Çünkü öğrenci koçunun görüşmeler sırasında olduğu kadar görüşme dışında da öğrencinin rol modeli olma niteliğini taşıyabileceğini bilmesi gerekir, ergenlik döneminde bulunan genç anne, baba, yakın çevre ve sanatçılar gibi öğrenci koçunu da modeli olarak alabilmektedir (Yazır Özgür, 2012, 15). Öğrenci koçu beraber çalıştığı öğrenciyi yaşamının bu döneminde başarısı için desteklerken, kabiliyetleri açısından da tam ve bütün bir yetişkin olma yolunda ona arkadaşlık eder (Yazır Özgür, 2012, 13). Fakat öğrenci koçu kesinlikle bir terapist veya psikolog değildir (Öz, 2015, 39). Bu anlamda eğitim koçlarının dikkat etmesi gereken önemli noktalardan biri de görüştükları öğrencide karşılaştıkları, şüphelendikleri normal dışı durumlarda öğrenciyi terapistler, psikologlar gibi alanın profesyonellerine yönlendirmektir. Çünkü koçluğu terapistlerden ayrı olduğu gibi mentörlük, rehber öğretmenlik ve danışmanlıktan da ayrı tutulmalıdır. Perchiazzi (2009, 67; Akt. Kuzu, Karaman, Odabaşı, 2012, 175) mentörlük, tutorluk, koçluk ve danışmanlık arasındaki ilişkiyi aşağıdaki gibi göstermiştir.



Buna göre mentörlük diğerleri ile ilişkidir ve diğerlerinin şapkasını takarak iş yapabilmektedir, tutorluk ve koçluk birbiri yerine kullanılabilir ve yine benzer şekilde koçluk danışmanlık şapkası takıp iş yapabilmektedir, fakat birbiri yerine kullanılmaması gerekmektedir. Mink Oscar ve Mink Barbara ve Owen, 'a( 1993:22; Akt., Damaş, 2010) göre mentörlük, danışmanlık ve koçluk arasındaki benzerlik ve farklılıklar şu şekildedir;

- 1- Mentörlük uzun süreli iken koçluk kısa ve orta, danışmanlık ise kısa sürelidir,
- 2- Mentörlükte kariyer ve gelecekle ilgili performans iyileştirme söz konusu iken koçlukta yapılacak işle ilgili öğrenme danışmanlıkta da genellikle motivasyon ve tutum ile alakalı sorunlara çözüm bulma vardır,
- 3- Mentörlüğün odağında bugün ve gelecekteki yaşam dönemi varken, koçlukta yapılacak iş veya amaçlanan hedef için öğrenmeyi kolaylaştırma ve geliştirme, danışmanlıkta ise yaşamın her alanında problemlere çözüm bulma vardır,
- 4- Mentörlükte faaliyet olarak kariyer olanakları meydana getirme ve uzun vadede kariyer planları yapma ve bu planlara katılma söz konusu iken, koçlukta öğrenme yöntem ve tekniklerinden faydalanarak bireysel performansın artmasını sağlama, danışmanlıkta da bireyi dinleme, duygularını ve düşüncelerini keşfederek yapılacak iş ile ilgili hedefleri gözden geçirme söz konusudur.

Koçluk süreçlerinde karşılıklı görüşmeler seanslar şeklinde gerçekleştirilir, seansı yöneten koçluk hizmetinin verildiği kişi ise müşteri olarak isimlendirilir (Mesleki Yeterlilik Kurumu, [MYK], 2015). Koçluk 2013 yılında meslek olarak kabul edilmiştir (Koçluk platformu derneği, 2015, para. 5)

Öğrenci başarısı, motivasyonu ve derslerdeki başarı durumlarına ilişkin çeşitli değişkenlerin etkileri incelenmiş olup alan yazında öğrenci koçluğunun öğrencilerin eğitim süreçlerine olası katkıları, ders başarılarına ve motivasyonuna ilişkin olası etkileri gibi konularla ilgili çalışmalara rastlanmamıştır. Bundan dolayı bu çalışma hazırlanarak öğrenci koçluğu tanıtılmaya, ilkeleri ortaya konmaya, faydalarının ne yönde olabileceğine dair bulgulara ulaşmaya ve öğrenci koçluğu uygulamalarında yaşanabilecek olumsuzluklar tespit edilmeye çalışılarak alan yazına bu anlamda katkı sağlanmaya çalışılmıştır. Bu manada araştırmanın amacına uygun olarak, öğrenci koçluğu eğitimi almış uzmanların konuyla ilgili algısını ortaya koyarak öğrenci koçluğunu tanıtmak için öğrenci koçluğu yapan alanında yetkin öğrenci koçlarına aşağıdaki sorular sorularak cevap aranmıştır;

- 1- Koçluk nedir?
- 2- Öğrenci koçluğu nedir?
- 3- Öğrenci koçluğunda olmazsa olmazlar (ilkeler) nelerdir?
- 4- Öğrenci koçluğunun faydaları nelerdir?
- 5- Danışmanlık, mentörlük ve rehber öğretmenlikten farkları nelerdir?
- 6- Öğrenci koçluğu uygulamalarında yaşanan sorunlar nelerdir?

## Yöntem

### Araştırma Modeli

Araştırma nitel araştırma desenlerinden olgubilim çalışmasıdır. Olgubilim deseni farkında olunan fakat derinlemesine bir fikre sahip olmadığımız olgulara odaklanmak ile kavrayamadığımız olguları araştırmayı amaçlayan çalışmalardır (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2014, 20). Bu çalışmada genel anlamda ne olduğunu bildiğimiz koçluk ve bunun altında öğrenci koçluğu olgularının ne anlama geldiği araştırılmış ve ilkeleri, faydaları ve uygulamalardaki sorunlar hakkında derinlemesine bilgi sahibi olunmaya çalışılmıştır.

### Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu uluslararası geçerliliği olan öğrenci koçluğu belgesine sahip ve aktif olarak öğrenci koçluğu yapan uzmanlardan oluşturulmuştur. Uzmanlara ulaşılrken amaçlı örneklem çeşitlerinden ölçüt örneklem seçilmiştir. Bunun nedeni amaçlı örneklem ile çalışmanın amacına bağlı olarak zengin durumların seçilerek çalışılmasına olanak sağlamasıdır (Büyüköztürk ve diğ., 2014, 90). Amaçlı örnekleme ile araştırmada gözlem birimleri belli, istenen niteliklere sahip bireyler, olaylar veya durumlardan oluşan ve belirlenen ölçütü karşılayan birimler seçilmiş olur (Büyüköztürk ve diğ., 2014, 90). Bu kapsamda araştırmacı 2017 Eylül-Ekim aylarında Ankara ilinde düzenlenen NLP (Neuro Linguistic Programming-Sinir Dili Programlama) eğitimine Ankara, İstanbul, Adana, Eskişehir, Konya, Antalya, Afyon illerinden katılan öğrenci koçluğu eğitimi almış ve aktif olarak koçluk yapan 13 uzman ile yüz yüze görüşme yapmıştır. Çalışma grubu için 11'i kadın ikisi erkek olmak üzere 13 gönüllü öğrenci koçu seçilmiştir. Çalışma grubunu oluşturan öğrenci koçlarının altısı 30-37 yaş aralığında, üçü 38-45 yaş aralığında ve dördü 46-60 yaş aralığında bulunmaktadır. Öğrenci koçlarının tamamı üniversite mezunu ayrıca dördü yüksek lisans biri de doktora öğrenim düzeyindedir.

### Veri Toplama Araçları

Çalışmada verilerin toplanması için, araştırmacı tarafından geliştirilen ve eğitim programları ve öğretim alanında uzman üç öğretim üyesinin görüşü alınarak son hali verilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formları soru kategorileri daha önce belirlenmiş olduğundan daha objektif kıyaslamalara ve istatistiksel analiz yapmaya uygundur (Erkuş, 2009, 117).

### Verilerin Toplanması

Görüşmeler katılımcılarla eğitimin verildiği kursun görüşme odasında sessiz bir ortamda araştırmacı tarafından yüz yüze gerçekleştirilmiştir. Görüşme sırasında katılımcıların izni alınarak ses kayıt cihazı ile kayıt yapılmıştır.

### Verilerin Analizi

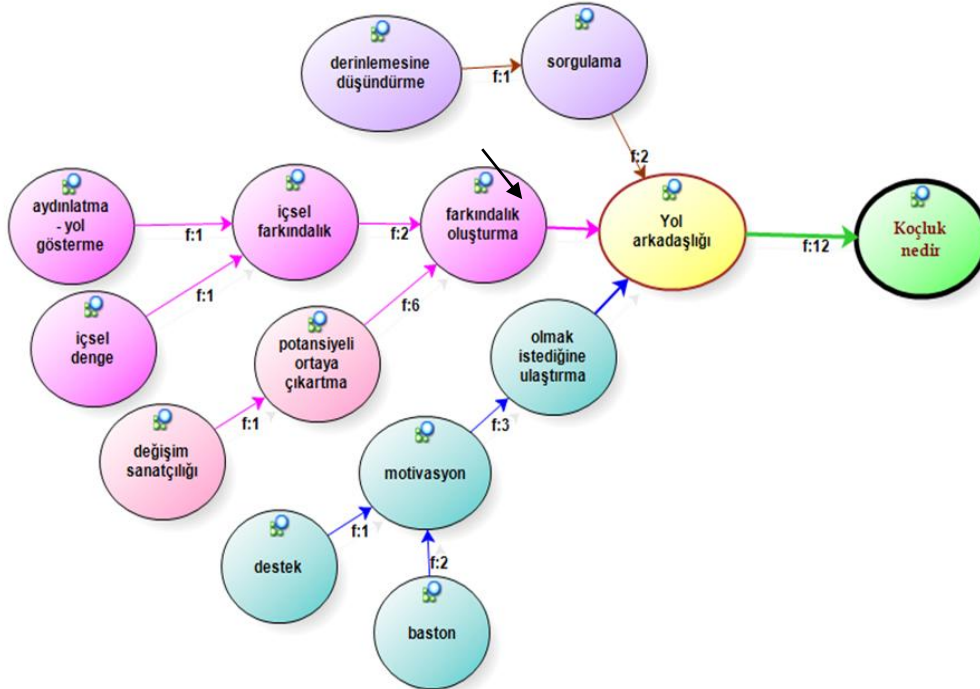
Yazıya geçirilen veriler daha sonra NVivo 8 programı yardımıyla araştırmacı tarafından analiz edilmiş, çözümlenmelerden elde edilen veriler ile kavramlar oluşturulmuş ve bu kavramlar arasındaki ilişkileri gösteren şekiller meydana getirilmiştir. Betimsel analiz katılımcılardan elde edilen verilerin araştırma sorularının ortaya çıkan temalara göre organize edilmesine ve görüşmede sorulan sorularda dikkate alınarak sunulmasına olanak vermektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Elde edilen veriler araştırmacı tarafından ayrı ayrı kodlanarak karşılaştırılmış ve oluşan temalara ilişkin şekiller meydana getirilmiştir. Araştırmanın gizliliğini sağlama adına katılımcılardan kadın olan öğrenci koçlarına K1, K2, K3 gibi, erkek olan öğrenci koçlarına da E1 ve E2 kodları verilerek kodlanmıştır. Katılımcılar bir soruyu yanıtlarken birden fazla görüş belirtebildiklerinden analiz yapılırken katılımcıların tüm görüşleri dikkate alınmış ve cevaplardan doğrudan alıntı yapılmıştır.

## Bulgular

Bu bölümde öğrenci koçlarının koçluk ve öğrenci koçluk algılarının ve öğrenci koçluğunun ilkelerinin neler olduğu hakkında ki görüşlerine ve koçluğun mentörlük danışmanlık ve rehber öğretmenlikten farklarının ne olduğuna, öğrenci koçluğu faydalarına ve öğrenci koçluğu süreçlerinde karşılaşılan zorluklara ilişkin öğrenci koçlarının görüşlerine ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

### 1. Koçluk kavramına ilişkin bulgular

Araştırmaya katılan öğrenci koçlarına koçluk nedir diye sorulmuş ve görüşlerinden elde edilen bulgular Şekil 2’de gösterilmiştir.



Şekil 2. Koçluk kavramı

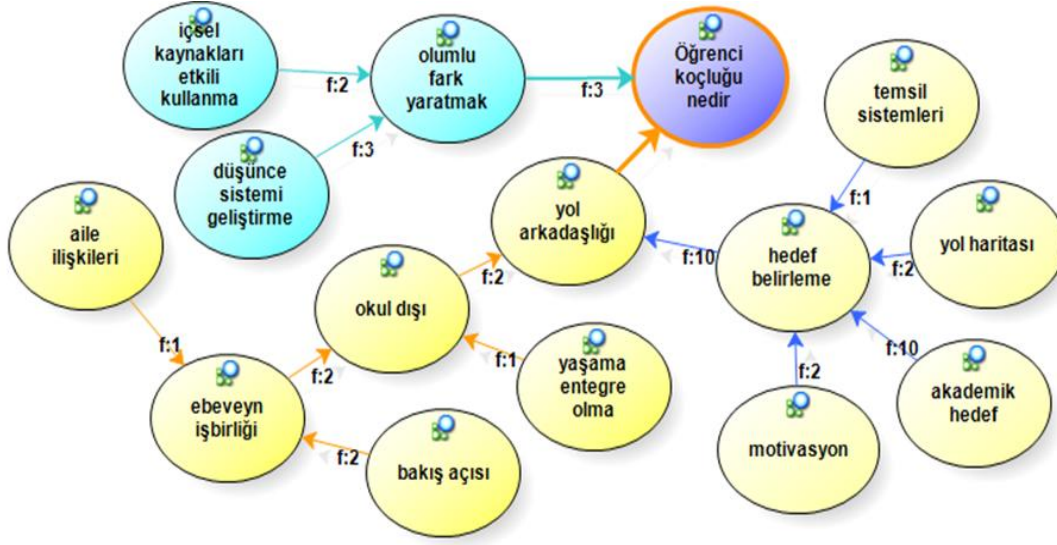
Araştırmaya katılan koçların ifadelerine göre, koçluk kavramı genel olarak “yol arkadaşlığı” teması altında toplanmış olup, bu tema altında “farkındalık oluşturma”(8), “olmak istediğine ulaşma”(1) ve “sorgulama” (2) temaları ortaya çıkmıştır. Bu temalardan “farkındalık oluşturma” temasına ait “içsel farkındalık” ve “potansiyeli ortaya çıkarma” temalarını barındırırken “olmak istediğine ulaşma” temasının altında da “baston” ve “destek” alt temaları yer almaktadır.

Araştırmaya katılan öğrenci koçlarının çoğu koçluğu genel manada yol arkadaşlığı ve müşterinin potansiyelinin farkına varmak olarak tanımlamışlardır. Katılımcılardan K4 “...kişinin kendi farkındalığını yakalama sürecinde güçlü gözlem ve güçlü sorularıyla yol arkadaşlığı yapmak” diye tanımlarken bireye yol arkadaşlığı yaparken ona süreç içerisinde güçlü sorular sorulması gerektiğini vurgulamıştır. K5 “...kişinin olmak istediği en iyi versiyona ulaşma yolculuğunda kişiye yol arkadaşısıdır.” diyerek koçlukta arkadaşlık yaparak bireyin amaçladığı en iyi olma yolunda ona yol arkadaşlığı yapmak olduğunu ifade etmiştir, K6 ve K9 “...kişilerin var olan potansiyeli ortaya çıkartmada ya da fark ettirme sürecinde yol arkadaşlığı yapmaktır.” şeklinde ifade ederken de bireylere yol arkadaşlığı yaparken onların sahip oldukları potansiyellerini de fark ettirmekte olduğunu dile getirmiştir. K7 “...insanların hayatına dokunup onları oldukları yerden alıp, olmak istedikleri yere taşımakta yol arkadaşlığı yapmak.” demiş ve genel manada amaçlanan hedeflere ulaşırken eylemlerin gerçekleştirilmesinde bireye arkadaşlık ettiğini ve kendilerinde mevcut potansiyellerinin de farkına varmalarını sağladıklarını ifade etmişlerdir. Bunlara ek olarak K10 “...biriyle bir yolculuğa çıkıyorsunuz, kişi yolculuk sırasında düşe kalka ilerlerken tökezlediği her seferde onu motive ederek yola devam etmesini sağlayan ‘baston’ gibi bir yol arkadaşısıdır” demiş ve koçluğu bastona benzetmiş ve bireylerin hedeflerine ulaşması yolunda takılıp kaldıkları noktalarda onları motive etme yoluna giderek onlara destek olduklarını belirtmiştir. Yine katılımcılardan K4 “...kişinin kendini geliştirmesinde destek yani baston olmaktadır.” diyerek koçluğu kişilerin hedeflerine varma yolunda yol arkadaşlığı yapmanın yanında onlara dengelerini kaybettikleri, hedeflerine ulaşırken takılıp kaldıkları noktalarda tıpkı bir baston gibi destek olduklarını belirtmişlerdir.

Bunun yanında katılımcılardan K2 “İnsanların içlerinde kendilerinin de farkında olmadığı potansiyeli ortaya çıkartmaya aracı olmaktadır.” derken koçluk sürecinin aslında bir farkındalık süreci olduğunu belirtmiştir. K3 “Her bir bireyin mükemmel ve eşsiz yaratıldığının farkına varmasını sağlayan, bu farkındalıkla performansını ortaya çıkaran bir ‘değişim sanatçılığı’, insanın kendi içine fener tutup, aradıklarının başka yerde değil, içinde olduğunu fark ettirmek” şeklinde ifade etmiştir. Diğerlerinden farklı olarak koçluğu bireyde değişiklik meydana getiren bir sanatçıya benzetmiş ve her bireyin mükemmel ve eşsiz yaratıldığını fark ettirerek sahip oldukları potansiyellerini ortaya çıkartmak olarak tanımlamıştır. K5 ve K6 “Bireylerin mevcut potansiyellerini fark ettirme...” demiş ve K7 “Koçluk, insanları gerçekten derin düşündürerek kendi farkındalıklarını ya da kendi potansiyellerini ortaya çıkartmayı sağlayan sistemler bütünüdür.” derken bir sistemin parçası olabileceğine işaret etmiş, bireyleri düşünmeye sevk ederek onlarda sorgulama yeteneğinin geliştirilmesi ile kendi potansiyelinin farkına varmada etkili olabileceğini ifade etmiştir. Bu ifadeyi destekler mahiyette K8 Koçluk, hayatlarını, doğruları ve yanlışlarıyla sorgulama cesaretini gösteren insanların kendilerini, duygu, düşünce ve davranışların anlamını keşfetme yolunda destek olan bir süreçtir.” demiştir. Ayrıca katılımcılardan K1 “Koçluk içsel dengenin sağlanmasıdır.” şeklinde koçluğu tanımlamış ve bireyin zihin, beden ve ruh üçlüsünde dengeyi sağlamada ona yardımcı olabileceğini ifade etmiştir.

## 2. Öğrenci koçluğu kavramına ilişkin bulgular

Araştırmaya katılan öğrenci koçlarına öğrenci koçluğu sizce nedir sorusu sorulmuş ve görüşlerden elde edilen bulgular Şekil 3’te gösterilmiştir.



Şekil 3. Öğrenci koçluğu kavramı

Şekil 3 incelendiğinde, öğrenci koçluğu kavramı iki farklı tema altında toplanmış ve bunlardan en çok kullanılan “yol arkadaşlığı”(12) teması olmuştur. Bunu sırasıyla “olumlu fark yaratmak” (3) teması izlemiştir. Ayrıca yol arkadaşlığı teması “akademik hedef belirleme” (10) ve “okul dışı” (2) alt temalarından oluşmaktadır.

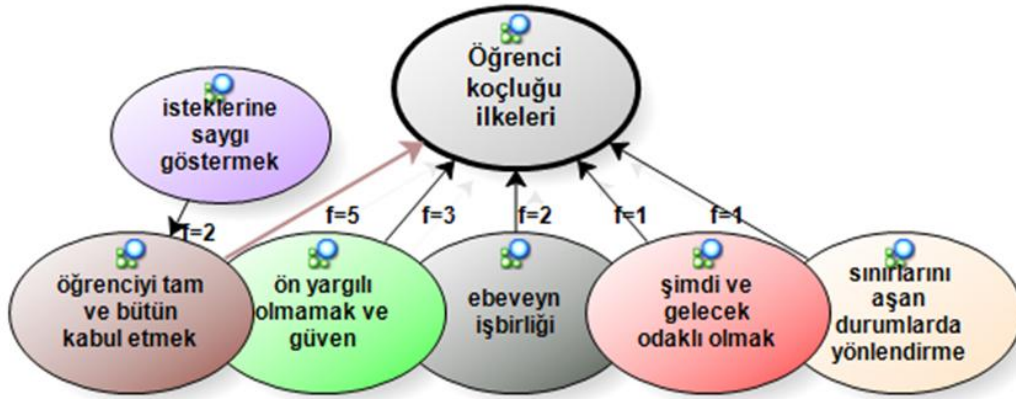
Araştırmada koçluğunu öğrencilere yol arkadaşlığı yapmak olarak tanımlayan katılımcılardan K1 “Öğrencinin temposuna ve dünyasına uygun hedeflerini belirlemede yol arkadaşlığı yaparken...” diyerek öğrencilere akademik anlamda öğretim süreçlerinde yol arkadaşlığı yapmak olarak tanımlamıştır. K4 “Öğrencilerin akademik hayatlarında istedikleri hedeflere ulaşmasına yol arkadaşı akıl hocalığı yapmaktır.” demiş ve öğrenci koçluğunu öğrencilerin hedeflerine ulaşması için onlara arkadaşlık yapmaya benzetmiştir. Benzer şekilde K5 “Öğrenci için de hedeflerine ulaşırken ona yol arkadaşlığı yapan kişidir.” şeklinde ifade ederken genel manada koçluk tanımına benzer şekilde öğrenci koçluğunda da öğrenciye kendine uygun hedefler koyması ve bu hedeflere ulaşması sürecinde yol arkadaşlığı yapmak anlamına geldiğini belirtmişlerdir. Katılımcılardan K7 “...öğrencilerin motivasyon güçlerini, azimlerini, kendi temsil sistemlerini, çalışma yöntemlerini, özgüvenlerini, becerilerini, dengelerini, performanslarını doğru yönlendirme ve kullanma konusunda aile ve okul dışında başka bir yol arkadaşına ihtiyaç duymalarına yol açmıştır. İşte bu sebeplerden dolayı öğrenci koçu, öğrencinin kendi öz benliğini tanıyıp, öğrenme teknikleri, hedef belirleme teknikleri, hızlı okuma ve okuduğunu anlama teknikleri, NLP ve diğer uygulama teknikleri ile öğrencinin yaşama entegre olmasını ve yolunu en baştan doğru çizmesini sağlar.” demiş ve diğerlerinin tanımlarından farklı olarak öğrenci koçlarının NLP gibi bazı teknik ve yöntemlerde kullandıklarını ifade etmiş ve aslında öğrencilerin hedef belirlerken de zorlandıklarını, kendi artı ve eksilerini bilemediklerini ve bu nedenle motive olamadıklarından öğrenci koçlarına ihtiyaç duyduklarını belirtmiştir ve bu anlamda öğrenci koçlarının bu süreçte öğrencilere yardımcı olabileceklerini dile getirmiştir. Ayrıca okul dışı yaşantılarında da olumlu yönde katkı sağlayabileceğini ifade etmişlerdir. Öğrenci koçlarından K8 ve K9 ise “...öğrenci hedeflerine ulaşırken ona yol arkadaşlığı yapan kişi...” şeklinde ifade ederken K10 “...öğrencinin hedef sahibi olmasını ve hedefe giden yol haritasını oluşturmasını sağlayan yol arkadaşı...” demiş ve E1, E2 “...belirlenen hedeflere ulaşmak için öğrenciye destek olan ve yol gösteren kişiye denir.” diyerek öğrenci koçluğunun genel olarak bir süreç olduğunu ve bu süreçte uygulamalar hayata geçirilirken onlara arkadaşlık yapan kişi olarak öğrenci koçluğunu tanımlamışlardır. Tezel’e (2015, 5) göre öğrenci koçları, öğrencilere ders çalışma tekniklerini öğretirken diğer tekniklerle de hem özgüvenlerinin artmasına hem de zamanı düzenli kullanmayı öğretirken program dahilinde işlerini yürütmeleri için onlara yol arkadaşlığı yapmaktadırlar.

Araştırmaya katılan katılımcılardan öğrenci koçluğunu olumlu fark yaratmak olarak tanımlayan öğrenci koçlarından K2 “...öğrencilerin hem eğitim hayatlarında hem de geleceğinde kalıcı olumlu farklar yaratmaktadır.” derken öğrenci koçlarının bugün ve yarına odaklandığını ve kısa süreli çözüm odaklı çalıştıklarını ifade etmiştir. K3 ve K8 “...öğrenciyi anne babalarının, çocuğu ve sınav makinası olmaktan, birey olmaya yükselten fark yaratan sihirli dokunuş...” şeklinde görüşlerini ifade etmişler ve öğrenci koçluğu uygulamalarında anne babaların olumsuz yönde etkili olabileceğine işaret etmişler ve öğrencinin bu olumsuz düşünceden kurtularak onun kendisi olabilmesi adına ona destek olduklarını ifade etmişlerdir.

Araştırmaya katılan öğrenci koçlarından K6 “...öğrencinin kendisi ve ailesiyle ve eğitim yaşamı, sosyal yaşamıyla olan ilişkisini bütünsel bir yaklaşım ile geliştirebilmek için bilimsel yöntem ve tekniklerin bir süreç içinde uygulanmasıdır.” şeklinde öğrenci koçluğunu tanımlamış, koçluk uygulamalarının bilimsel temellere dayalı bir takım teknikler ihtiva ettiğini dile getirmiş ve K7 “...öğrenci koçluğu ile öğrencinin düşünme sistemi olumlu yönde gelişir, öğrenci içsel kaynaklarını daha etkili ve verimli kullanmasını öğrenir.” diyerek ayrıca öğrenci koçluğunun bu teknikler yardımıyla öğrencilerin sahip oldukları içsel kaynaklarının farkına varmalarını sağladığını ifade etmişlerdir. Ayrıca katılımcılardan K10 “...öğrencideki potansiyeli açığa çıkararak...” şeklinde görüşünü belirterek bu görüşü desteklemiştir.

### 3. Öğrenci koçluğunun ilkelerine ilişkin bulgular

Araştırmaya katılan öğrenci koçlarına öğrenci koçluğunun ilkeleri (olmazsa olmazları) sorulmuş olup görüşmeden elde edilen bulgular Şekil 4’te gösterilmiştir.



Şekil 4. Öğrenci koçluğu ilkeleri

Şekil 4 incelendiğinde, öğrenci koçluğu ilkeleri beş farklı tema altında toplanmıştır. Bunlardan en sık kullanılan “öğrenciyi tam ve bütün kabul etmek”(5) teması ve bunun altında “isteklerine saygı göstermek”(2) öne çıkarken bunu sırasıyla “ön yargılı olmamak ve güven” (3), “ebeveyn işbirliği”(2), “şimdi ve gelecek odaklı olmak” (1) ve “sınırlarını aşan durumlarda yönlendirme” (1) teması izlemektedir.

Koçluğun ilkeleri, araştırmaya katılan öğrenci koçlarının görüşlerine göre incelendiğinde öğrencinin tam ve bütün olarak kabul edilmesi gerekliliğini ifade eden K2 “...öğrenciyi bir birey olarak kabul etmek, her yönüyle çok iyi tanımak ve hayatının sadece öğrencilikten ibaret olmadığını kabul etmek...” derken, K3 “...birey olarak kabul etmek mükemmel olduğuna inanmak...” derken K4 “...öğrenciyi tam ve bütün olarak kabul etmek ve müdahale etmemek.” demiş ve K5, K9 “...öğrenciyi tam ve bütün olarak kabul etmek, kişilik özelliklerine, tercihlerine, isteklerine saygılı davranmak.” demişler ve koçların, muhatapları olan öğrencileri hedeflerini koyarken ve onlara ulaşırken de öğrencinin bu iş için yeterli olduğunu ve potansiyel olarak eksiksiz olduğuna inanması gerektiğini ifade etmişlerdir.

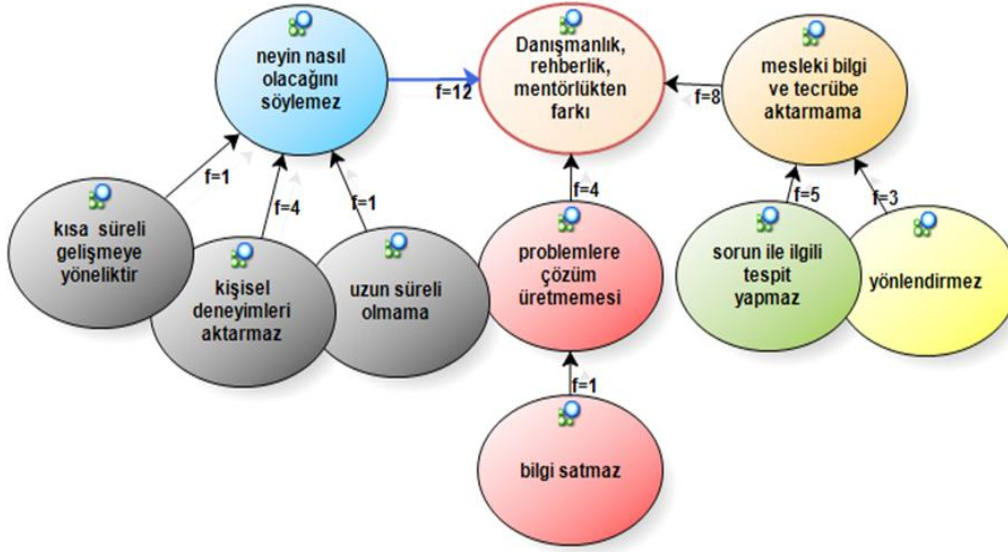
Araştırmaya katılan öğrenci koçlarından önyargılı olmamak gerektiğini söyleyen K10 “...öğrenci koçluğunda ön yargıya yer yoktur.” demiş, E1 ve E2 “...ilk ilke karşılıklı güvenin temin edilmesidir.” demişlerdir. Ayrıca katılımcılardan K1 “...anne babasıyla çalışmaktır önemli olan ilke...” derken K7



“...bu süreci öğrenci ve aile ile sağlıklı bir şekilde yürütmek gerekir.” diyerek öğrenci koçluk ilkeleri arasında anne baba ile iş birliği yapmanın önemini vurgulamışlardır. Ayrıca katılımcılardan K6 “...öğrencinin potansiyeline inanma, öğrencinin faydası için çalışma.” ve yine K6 “...koçun sınırlarını aşan konular için uzmana yönlendirme, gizlilik ve etik standartlara uygun koçluk yapma.” ifadesini kullanmışlar ve öğrenci koçlarının kendi alanları aşan özellikle de psikolojik boyutta problemler orta çıktığında, öğrenciyi konunun uzmanına yönlendirmeleri gerektiğini dile getirmişlerdir.

#### 4. Koçluğun danışmanlık, mentörlük ve rehber öğretmenlikten farklarına ilişkin bulgular

Araştırmaya katılan öğrenci koçlarına öğrenci koçluğunun danışmanlık, mentörlük ve rehber öğretmenlikten farkı olup olmadığı varsa neler olduğu sorusu sorulmuş olup görüşmeden elde edilen bulgular Şekil 5’te gösterilmiştir.



Şekil 5. Koçluğun danışmanlık, mentörlük ve rehber öğretmenlikten farkları

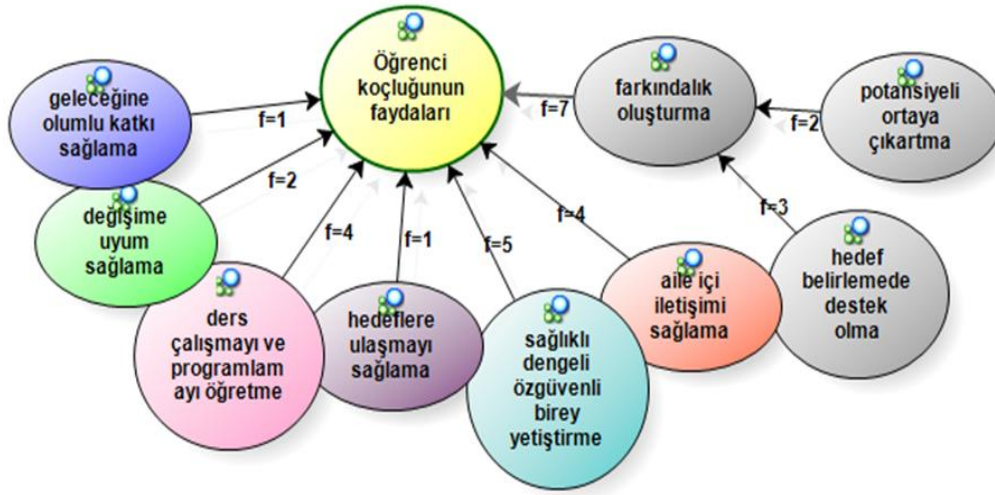
Şekil 5 incelendiğinde öğrenci koçluğunun danışmanlık, mentörlük ve rehber öğretmenlikten farkına ilişkin bulgular sekiz tema altında toplanmıştır. Bunlardan en sık kullanılan “neyin nasıl olacağını söylemez” (12) temasıdır bu temayı sırayla “mesleki bilgi ve tecrübe aktarmama” (8) teması ve “problemlere çözüm üretmemesi” (4) temaları izlemektedir.

Araştırmaya katılan ve koçlukta neyin nasıl olacağını koçun söylemeyip müşterinin keşfetmesini sağlaması yönüyle danışmanlık, mentörlük ve rehber öğretmenlikten ayrıldığını ifade eden katılımcılardan K10, K11 “...öğrenci koçluğu çalışmaları var olan hedefinize gitmenizi sağlarken size neyin nasıl yapılacağını asla söylemez.” demiş, K2 “...diğerlerinin uyguladıklarından farklı teknikler uygular diğerleri gibi ne yapacağını söylemez...” demiş, K3 “...koçlukta bütün sorumluluk müşteri(öğrenci)nindir, ona bir şey öğretmez ona ne olacağını söylemez.” demiş, K5 “...koçların kuram bilgisi az olsa da öğrencinin yetkinlik ve motivasyonuna göre zaman zaman danışmanlık ve mentörlük şapkasıyla koçluk yaklaşımını birleştirse de neyin olacağını ve yapılacağını söylemez.” şeklinde görüş belirtirken öğrenci koçlarının diğerlerinden farklı olarak bazı öğretim tekniklerini kullandıklarını ve öğrencinin bir eylemi gerçekleştirmesi için ona neyin nasıl yapılacağı konusunda müdahale etmediklerini dile getirmişlerdir, K8 “...koçlar beyin fırtınası yoluna girebilir ancak nelerin yapılacağı hakkında yönlendirme yapmaz.” demişlerdir. Bunun yanında K7 “Mentörlük sürekli bir gelişmeye yöneliktir. Koçluk belirli bir göreve yöneliktir. Danışmanlık belirgin bir faaliyete yöneliktir. Mentörlük uzun süreli. Koçluk genellikle kısa süreli. Danışmanlık kısa süreli ve faaliyetin süresi ile sınırlıdır. Mentörlük Sezgisel bir geribildirim vardır. Koçlukta açık bir geribildirim vardır. Danışmanlıkta da açık bir geribildirim vardır. Mentörlük kapasiteyi geliştirir. Koçluk vasfı geliştirir. Danışmanlık belirli bir konuda vasfı geliştirir. Menti tarafından

yönlendirilir. Koç tarafından yönlendirilir. Danışman tarafından yönlendirilir. Mentinin kendi başına zorluğun üstesinden gelmesine yardımcı olur. Koç nerede yanlış yaptığını gösterir. Danışman Nerede yanlış yapıldığını ve nasıl düzeltilebileceğini gösterir.” diyerek öğrenci koçluğunun mentörlük, danışmanlık ve rehber öğretmenlik ile benzer ve farklı yanlarını belirtmiş ve genel anlamda mentörlük ve koçlukta bireyin performansının artırılması ve geliştirilmesi hedeflenirken koçlukta bu sürecin daha kısa olduğunu ifade etmişleridir.

### 5. Öğrenci koçluğunun faydalarına ilişkin bulgular

Araştırmaya katılan öğrenci koçlarına öğrenci koçluğunun faydalarının neler olduğu sorulmuş olup görüşmeden elde edilen bulgular Şekil 6’da gösterilmiştir.



Şekil 6. Öğrenci koçluğunun faydaları

Şekil 6 incelendiğinde öğrenci koçluğunun faydaları yedi tema altında toplanmış olduğu görülmektedir. Bunlardan en sık “farkındalık oluşturma” (7) teması ve “hedef belirlemede destek olma”, “potansiyeli ortaya çıkartma”(2) alt temaları karşımıza çıkarırken bunu sırasıyla “sağlıklı dengeli özgüvenli birey yetiştirme”(5), “ders çalışmayı ve programlamayı öğretme”(4), “aile içi iletişim sağlama”(4), “değişime uyum sağlama”(2), “geleceğine olumlu katkı sağlama”(1) ve “hedeflere ulaşmayı sağlama” (1) temaları takip etmektedir.

Araştırmaya katılan öğrenci koçlarından K1 “...farkındalıklı bireylerin yetişmesi.” diyerek öğrenci koçluğunun faydalarına ilişkin görüşünü belirtirken K4 “...çocuklara net hedefler koymalarına destek vermek.” demiş, K5 “...öğrencinin potansiyelinin ortaya çıkmasında kendisini daha iyi tanıyıp hedeflerini daha net belirlemesi ve ulaşmasına etkinlik etmektedir.” demiş, K7 “...kendisiyle ilgili farkındalık yaratır, hedefine daha kolay ve etkin bir şekilde ulaşmasını sağlar.” demiş ve K10 “...böylece potansiyelini farkına varır ve istekli güçlü yanlarını ortaya çıkarır ve diğer taraflarını geliştirir.” demişler ve öncelikle koçun bireye katkısının kendine uygun hedefler koyabilmesi yönünde olduğunu belirtmişler ve bu süreçte öğrencilerin kendi güçlü yanlarının da farkına varabilmelerine yardımcı olduklarını dile getirmişlerdir.

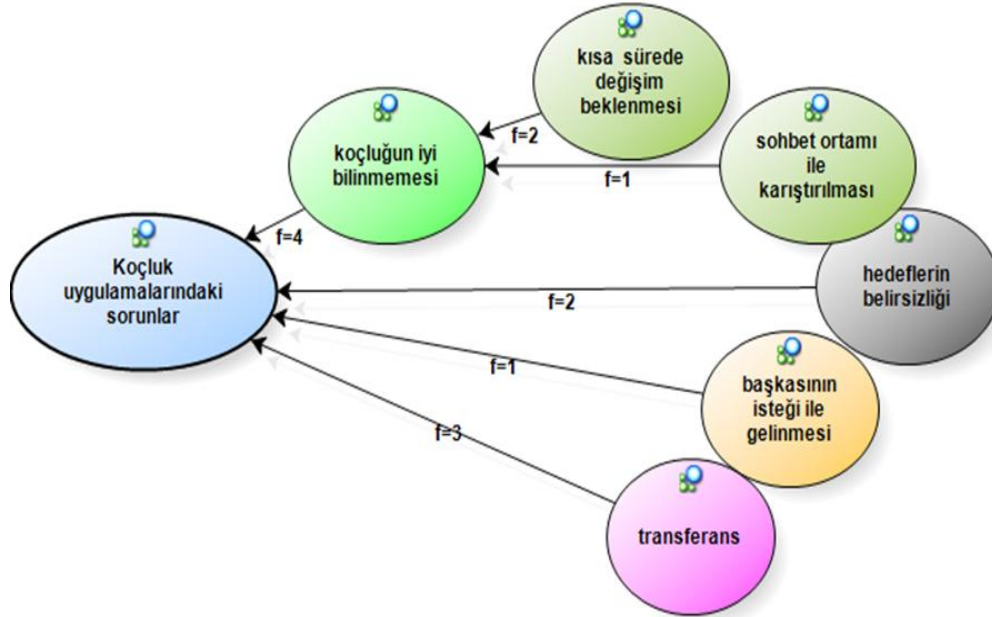
Araştırmaya katılan öğrenci koçlarından öğrenci koçluğunun sağlıklı dengeli özgüvenli birey yetiştirme faydalarının olabileceğini belirten K1 “...sağlıklı, dengeli özgüvenli birey yetiştirmeye olanak sunar.” demiş, K3, K6 “...öğrencinin özgüven ve öz saygısını artırır.” demiş, K8 “...öğrenci ne kadar erken yaşlarda kendi özelliklerini fark eder ve sorumluluk alırsa kendisine uyumlu kararları hayata geçirebilir ve daha sağlıklı, özgüvenli birey olur, koç bu öğrenci koçluğu etkili olmaktadır.” demiş ve K10 “...özgüveni artar, çünkü neyi neden yaptığını biliyordur ve yetkinliklerinin farkındadır.” diyerek öğrenci koçlarının öğrencinin daha sağlıklı, dengeli ve özgüvenli olmaları yönünde de onlara yardımcı olabildiklerini ifade etmişlerdir.

Ayrıca araştırmaya katılan öğrenci koçlarından, koçluk uygulamalarının ders çalışmayı ve programlamayı öğretme konusunda faydalarının olduğunu dile getiren K4 “...etkin ders çalışma ve programlamayı öğretmek.” demiş, K6 “...eğitim hayatını destekleyecek teknikleri öğrenmesini sağlar.” derken, K11 “...nasıl ders çalışacağını belirleyemeyen öğrenciye programlamayı ve çalışma tekniklerini öğreten öğrenci koçluğu...” demiş ve E2 “...ayrıca bunun yanında süreçte öğrenci ile birlikte aktif çalıştığı için öğrenciye etkili ve verimli ders çalışmasına destek olur.” şeklinde görüş belirterek günümüzde çoğu öğrencinin ders çalışma tekniklerini bilmediğinden verimli ders çalışamadıklarını bu nedenle öğrenci koçlarının öğrencilere bu konuda yardımcı olabildiklerini ifade etmişlerdir.

Araştırmaya katılan öğrenci koçlarından K4 “...aile içi iletişimin gelişmesine destek vermek...” diyerek öğrenci koçluğu faydalarından farklı bir noktayı belirtmiş, K6 “...sosyal ve aile ilişkilerinde davranışlarını geliştirir.” demiş, K11 “...ve iletişim becerilerinin de olumlu yönde artmasını sağlar.” derken E1 “...öğrenci aile içi çatışma ve problemler yaşıyor ise buna çözüm bulması için yardımcı olunur.” demişler ve bu açıdan öğrencilerin aile içinde de sağlıklı ilişkiler kurması adına onlara destek olduklarını söylemişlerdir. Ayrıca katılımcılardan K2 “...bireye bir bütün olarak yaklaşır ve geçteki hayatına da olumlu katkı ve etkileri olur.” demiş ve ileriye dönük yaşantısında öğrenci koçluğunun olumlu yönde faydalarının olabileceğini belirtmiş, K7 “...hedefine daha kolay ve etkin bir şekilde ulaşmasına olanak sağlar.” demiş, K10 “...değişime de çabuk uyum sağlar.”, K11 “...değişime karşı esnek olmasını, gelişim içinde kalmasını, öğrenmeyi bir yaşam biçimi olarak özümsemesini sağlar.” demişler ve öğrenci koçluğu sayesinde bireylerin öğrenmeyi öğrendiklerini böylece yaşantılarında karşılaştıkları değişimlere de daha uyumlu olabildiklerini ifade etmişlerdir.

## 6. Öğrenci koçluk uygulamalarında yaşanan sorunlar

Araştırmaya katılan öğrenci koçlarına öğrenci koçluk uygulamaları süreçlerinde ne gibi sorunlarla karşılaştıkları sorulmuş görüşmelerden elde edilen bulgular da Şekil 7’de gösterilmiştir.



Şekil 7. Koçluk uygulamalarındaki sorunlar

Şekil 7 incelendiğinde, öğrenci koçlarının koçluk uygulamaları süreçlerinde karşılaştıkları sorunlar dört tema altında toplanmıştır. Bunlardan en sık “koçluğun iyi bilinmemesi”(4) teması ve bu temanın alt temaları olan “kısa sürede değişim beklenmesi”(2), “sohbet ortamı ile karıştırılması” (1) teması karşımıza çıkarken

bunu sırasıyla “transferans” (3), “hedeflerin belirsizliği”(2) ve “başkasının isteği ile gelinmesi” (1) temaları izlemektedir.

Koçluk uygulamalarındaki sorunlara ilişkin görüş bildiren E2 “...en önemli sorunlardan biri koçluğun iyi bilinmemesi ve müşterinin bir psikologa gelmiş gibi düşünceleri ve kısa sürede değişim ve gelişim gözlemlemeyi bekliyor olmasıdır.” derken K2 “...mesleğin tanımı ve uygulamalarının dolayısıyla faydalarının halen toplumda tam olarak bilinmemesi, anlaşılması...” demiş, K8 “...koçluğun yeteri kadar tanınmaması, yol gösteren, çözümler sunan, tavsiye veren kişi olarak bilinmesi, insanların tek seansta sonuçlar beklemesi, psikolog, psikiyatr, danışman ve mentör ayrımlarının yapılamaması.” demiş ve K10 “...hizmet almaya gelen müşteriler, bu işin bir formülünün olduğunu, birine uygulanan tekniklerin kendilerine de iyi gelebileceğini sanıyor, koçluğu bilmiyor.” demişler ve koçlukta en sık karşılaştıkları sorun olarak koçluğun tanımının bilinmeden gelinmiş olması ve bundan dolayı ne bekleyeceklerini bilmedikleri için sanki bir doktormuş gibi onların tüm sorunlarına çözüm bulmaları gerektiği düşüncesine sahip olduklarını ifade etmişlerdir.

Ayrıca araştırmaya katılan öğrenci koçları seanslarında transferans yani aktarım yaparak kendi his ve düşüncelerini işe katabildiklerini belirterek bunu aşarken zorlandığını belirten K1, K5 “...bazen durumun içine girip müşterinin sorununu kendime de yaşatmak ve bazen yönlendirmekten uzak durma durumunu kontrol edememek...” demiş ve K9 “...bazı seanslarda müşterinin durumunda kendimi görmek seansı zorlaştırmaktadır.” diyerek bu durumun zorluklarından bahsetmişlerdir. Bu tür durumlarda öğrencinin duygu ve düşüncelerine kapılarak bazen o durumla ilgili kendi düşüncelerini aktarabildiklerini fakat bunun doğru olmadığını ifade etmişlerdir. Kozacıoğlu’na (1988, 134) transferans, danışanın eski yaşamında önemli bir yeri olan birine karşı göstermiş olduğu tepkileri şimdi danıştığı kişiye yöneltmesidir. Ayrıca katılımcılardan K11 “...müşterinin var olan hedeflerini iyi belirleyememesi, hedefe giderken yavaş adımlar atması ya da durma isteği, başlayan çalışmayı bitirmek için gayret etmemesi...” derken, K6 “...konsantrasyon olamama ve hedefi netleştirememesi...” diyerek karşılaştıkları zorlukları ifade etmişler ve kişilerin her şeye rağmen kendilerine uygun hedefler belirleyememelerinin bu süreci olumsuz etkilediği dile getirmişlerdir, K7 “...kendine inanmaması, verdiği sözleri yerine getirmemesi, koçluğa önyargılı bakması ve koçluk hizmetini kendi isteğiyle değil de herhangi birinin zorlaması ile alması bazen koçluk sürecini baltalayabiliyor ve sorun yaşanmasına sebep olabiliyor.” demiş ve K11 “...sorulan soruların kendi değişim öğretileri olduğunu unutup sorgulama gibi görmesi, cesur sorulara cevap verememesi, her çalışma sonunda yapması gereken değişim çalışmalarını yapmaması, ciddiye almaması, koçluğu sohbet ortamı ile karıştırması ve koçluk öğretilerinin kendi yaşamındaki her alanda kullanmaktan vazgeçmesi ve bırakması...” diyerek karşılaştıkları zorlukların bazen öğrencilerdeki istikrarsızlık ve kararsızlık yönünde olduğunu ifade etmişlerdir.

## Tartışma ve Sonuç

Araştırmada elde edilen sonuçlara göre koçluk ile ilgili birçok kavram vardır. Müşterinin sahip olduğu içsel potansiyelin farkına vardırarak yol arkadaşıdır, ifadesi en çok kullanılan tanım olması nedeniyle koçluğa genel manada bireylere istediği hedeflere ulaşma yolunda onları harekete geçirecek iç güçlerinin farkına vardırarak eyleme dönüştürmelerini sağlamak ve eylem boyunca onlara yol arkadaşlığı yapmaktır, diyebiliriz. Whitmore’a (2009, 34-36) göre farkındalık, sorumluluk alma ve bunu davranışa çevirme koçluğun meyveleri arasındadır. Bu anlamda koçluk için günümüz dünyasında iş hayatından aile içi iletişime eğitimden günlük yaşantımızda birçok alanda faydalanılabilecek ve yarar sağlayacak bir sistemdir, denebilir.

Koçluk genel manada yol arkadaşlığı ve potansiyelin farkına varmak anlamları taşıırken öğrenci koçluğu da çalışmadan elde edilen sonuçlara göre bu ekseninde benzer ifadelerle tanımlanmıştır ve en çok öğrencilerin akademik başarılarını belirlemelerinde onlara yol arkadaşıdır, denmiştir. Bu anlamda öğrenci koçluğunun eğitim süreçlerine dahil edilmesi söz konusu olduğunda öğrencilerin öncelikle doğru hedefler belirlemesinde ve bu hedeflere ulaşmak için harekete geçmesinde onları teşvik edici olacaktır. Bu anlamda öğrenci koçluğu yapan uzmanların ifadeleri örtüşmektedir, çünkü onlara göre koçluk talep edenlerin çoğunda kendi potansiyellerine uygun hedef belirleyememe ve özellikle de kararsızlık durumları

olmakta ve bundan dolayı başarılı olmak için zorlandıklarını ifade etmektedirler. Yazır Özgür'e (2012, 12) göre başarının en üst seviyeye taşınması, öğrencinin kendini tanıyarak hedeflerini bu doğrultuda belirlemesi ve zamanını doğru yöneterek kendi sorumluluğuna sahip çıkmasıyla mümkündür. Bu anlamda eğitim ortamlarında koçluk yapabilecek öğretmenlerin olması yani koçluk eğitimi almış öğretmenlerin olmasına ihtiyaç vardır. Böyle olursa öğrencilere destek olma adına her branş öğretmenin öğrencilere farklı katkılarının olacağı aşikardır.

Öğrenci koçluğu ilkelerine bakıldığında öncelikle koçluk seanslarının karşılıklı güven ortamı içerisinde gizlilik ve etik kurallar gözetilerek gerçekleştirilen sağlıklı bir iletişim temeline dayandığı görülür. Bu manada sağlam bir iletişimde olduğu gibi koçluk seanslarında, uygulamalarında güven ortamının oluşması ve ayrıca öğrenciyi tam ve bütün olarak kabul etme vardır. Zaten tam öğrenme modeline göre tüm öğrencilerin yeteri kadar zaman ve imkana sahip olduklarında eşit öğrenme çıktılarına ulaşabildikleri kabul edilmektedir. Akpınar'a (2012, 183) göre de tam öğrenme, ek zaman ve bununla birlikte öğrenme olanakları sağlandığında tüm öğrencilerin, öngörülen tüm yeni davranışları öğrenebilir olması görüşü üzerine temellendirilmiştir. Bu manada öğrenci tam ve bütün kabul edilmeli ve potansiyeline inanması sağlanmalıdır. Bu nedenle okullarda öğrencilere bu yönüyle destek olunması tam öğrenmenin sağlanması ve öğrencinin hayat boyu öğrenmeyi başarabilmesi adına koçların varlığı fayda sağlayacaktır.

Araştırmanın sonuçlarına göre koçluğun bazı yönleri itibarıyla danışman, rehber öğretmen ve mentörlerle karıştırıldığı görülmektedir. Fakat koçluk yapan danışman rehber öğretmen ve mentör olabileceği vurgusu yapılmıştır. Bununla birlikte koçlukta bugünü gösterip bireyi hedefleri doğrultusunda geleceğe taşıma söz konusuysen mentörlükte, danışmanlıkta ve rehber öğretmenlikte sorun tespit edilir ve bu sorun çözülmeye çalışılır. Çelik'de (2011, 304) çalışmasında koçluk ve mentörlükte de farkındalık oluşturmak ve geliştirmek olduğunu, fakat mentörlükte anlatmak, deneyim aktarmak ve çözüm belirtmek söz konusu iken koçlukta farklı olarak dinlemek, soru sormak ve çözüm buldurmak olduğunu belirtmiştir.

Araştırmadan elde edilen sonuçlar öğrenci koçluğunun birçok faydasının olabileceğini göstermektedir. Bu anlamda eğitimin temelini teşkil eden öğretmenlerin koçluk eğitimi almaları hem kendi gelişmişlikleri hem de öğrencilerin gelişim ve değişimlerine katkı sağlayabileceği düşüncesiyle üzerinde durulması faydalı olabilecek bir noktadır.

Koçluk mesleği günümüzde yeni olan birçok meslek dalı gibi tam manasıyla bilinmemesi nedeniyle bu meslekte de zorluklar çekilmektedir. Çünkü koçluğun tam olarak ne anlama geldiğini bilmeyen insanlar koçlardan ne beklemesi gerektiğini bilemeyeceğinden sonuçta ne tür faydalar elde edebileceğini de bilememektedir. Bu anlamda ilgili kurumların genel manada koçluğu kendi alanlarında tanıtmasının yanında eğitim alanında hizmet içi eğitim yoluyla öğrenci koçluğunun öğretmenlere ve belki velilere tanıtılması toplum yararına olabilecek bir girişimdir.

## Referanslar

- Akpınar, B. (2012). *Eğitim programları ve öğretim*. Ankara: Data Yayıncılık.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2014). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (17.Baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Çelik, S. (2011). Kütüphaneci eğitiminde mentorluk uygulaması: Doğu Üniversitesi Kütüphanesi örneği. *Bilgi Dünyası*, 12 (2), 295-318. Erişim: Haziran 2012 <http://www.unak.org.tr/BilgiDunyasi/gorusler/2011/cilt12/sayi2/295-318.pdf>
- Damaş, G. (2010). *Kariyer geliştirme aracı olarak koçluk ve yönetim becerilerini geliştirmeye yönelik örnek bir koçluk uygulaması*. Yayımlanmış yüksek lisans tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Ana Bilim Dalı Yönetim ve Organizasyon Programı, İzmir.
- Erkuş, A. (2009). *Davranış bilimleri için bilimsel araştırma süreci*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Bölükbaş Orujov (2012). Öğrenci koçluğu nedir? Nasıl Yapılır? <http://dahibeyin.blogspot.com.tr/2012/11/ogrenci-koclugu-nedir-nasl-yaplr.html> Erişim: Kasım 2017

[https://portal.myk.gov.tr/index.php?dl=2015%2F8%2F7%2F0.184758001438950485\\_koc\\_seviye\\_6\\_.pdf&option=com\\_veterlilik](https://portal.myk.gov.tr/index.php?dl=2015%2F8%2F7%2F0.184758001438950485_koc_seviye_6_.pdf&option=com_veterlilik) Erişim: Ağustos 2015.

- Öz, İ. (2013). *Öğrenci koçluğu*. 1.Baskı. İstanbul: C Planı Yayınları
- Özkan, H. H. (2009). Bilgi Toplumu Eğitim Programları. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*,10, 113-133.
- Kozacıoğlu, G. (1988). Psikoterapötik ortama giriş. *Psikoloji Çalışmaları Dergisi*, 16, 125-140.
- Kuzu, A., Kahraman, M. & Odabaşı, F. (2012). Mentörlükte yeni bir yaklaşım: E- Mentörlük. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(4), 173-183.
- Semerci, Ç. (2003). Eleştirel düşünme becerilerinin geliştirilmesi. *Eğitim ve Bilim*. 28(127).
- Tezel, C. (2015). *Optimal koçluk öğrenci koçluğu*. Ankara: Coach Team Optimal Koçluk
- Whitmore, J. (2009). *Coaching for performance: growing human potential and purpose: the principles and practice of coaching and leadership*, 4.Baskı (Ed., London, Nicholas Brealey) London:nb yayın evi
- Yazır Özgür, P. (2012). *Öğrenci koçluğu*. 3.Baskı. İstanbul: Bab-ı Saadet Yayınları.
- Yıldırım, A. ve Şimşek H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (9.Basım). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

### Extended Abstract

Educational thinking, making constructive criticism and producing human needs is growing day by day in the quality of the desired traits of educators in the training of qualified individuals. In this regard, student coaches also help students to adapt to the neighborhood they live in and to set goals for them so that they can reach the desired qualities and to discover their performances in order to achieve these goals. For this purpose, this study aimed to introduce the student coach who has not worked as much in the literature. For this purpose, it was attempted to find out about the perceptions about student coaching concept, the principles of student coaching, the benefits of student coaching and the difficulties encountered in student coaching practices by taking the opinions of student coaches who are internationally accredited and active student coaches.

This study made use of a sequential study design of qualitative research methods. When reaching the experts who participated in the survey, the sample of the purposeful sample types was selected. The study group consisted of internationally certified student coaches who are actively involved in student coaching. For the collection of data in the study, semi-structured interview form was used, which was developed by the researcher and based on the opinions of three lecturers who are experts in the field of education and teaching. During the interview, the participants were allowed to use voice recorder. The data were then analyzed by the researcher with the help of the NVivo 8 program, the data and conclusions obtained from the analyzes were generated, and the forms showing the relationships between these concepts were introduced.

According to the results obtained, student coaching is defined as making friendships with students in order to make a positive difference in their lives and their goals. It is also stated that student coaching is a result-oriented and short-term approach. Moreover, the principles of student coaching are; accepting students fully and in all, not being prejudiced, working now and in the future, and knowing how to direct them in situations that transcend boundaries. It is also stated that student coaching should be separated from mentoring, counseling and guidance work, especially if they are used interchangeably. The student coach is said to have contributed in the sense of raising awareness in the positive direction in the student, raising self-confident and healthy and harmonious individuals, providing positive contributions to the family, and raising the individuals who have set their own goals and act towards it. The most common difficulties in student coaching practice are that they do not know if the coaches will be beneficial for them because of

the fact that this profession is well known and that it is negatively affecting the need to meet unnecessary expectations.

It is clear that when it comes to inclusion of student coaching into the educational process, students will first be able to identify the right goals and encourage them to act on those goals. In this sense, the expressions of the students coaching coincide, because according to them, most of those who claim coaching are unable to set goals that fit their own potential, and in particular they are in a state of indecisiveness and therefore they are forced to succeed. In this sense, there is a need for teachers who can coach in educational settings, that is, teachers who have coaching education. In this case, it is obvious that each branch teacher will have different contributions to the students in order to support the students. According to student coaches, the student must be fully and entirely accepted and believe in the potential. For this reason, the presence of coaches will be beneficial in providing support for the students in this way, ensuring full learning, and enabling the student to learn lifelong. In some respects it seems to have been mixed with counselors, guidance teachers and mentors. However, it is emphasized that the coaching counselor may be a guide teacher and mentor. However, in coaching, the problem is identified in the mentoring, counseling and guidance teaching while presenting the present and moving towards the goals of the individual in the future, and this problem is tried to be solved. The results from the research show that there are many benefits of student coaching. In this sense, it may be useful to emphasize that the teachers who form the basis of education can take coaching education and contribute to their own development and the development and change of the students. The coaching profession has difficulties in this profession because it is not known exactly like many new professions today. In this sense, it is an initiative for the benefit of the society to introduce student coaching to teachers and perhaps parents by means of in-service training in the field of education, in addition to promoting coaching in their field in general.